

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ФІЛОСОФІЯ

Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Шифр та назва спеціальності	073 Менеджмент
Назва освітньо-професійної програми	Менеджмент
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Факультет	Бізнесу та соціальних комунікацій
Кафедра	Психології та педагогіки
Статус навчальної дисципліни	ОК-8 ОПП «Менеджмент»
Форма навчання	Денна

Викладачі

Пальчинська Мар'яна Вікторівна
retrovamaria2009@gmail.com
Ворніков Віктор Іванович
vornikovviktor6@gmail.com

В.о.зав.каф. психології та педагогіки,
доктор філософських наук, професор

доцент кафедри психології та педагогіки,
доктор філософських наук, доцент

Загальна інформація про дисципліну

Анотація до дисципліни	<p>Дисципліна «Філософія» має міждисциплінарний характер. Вона інтегрує, відповідно до свого предмету, знання з таких освітніх і наукових галузей: соціальна філософія, історія, психології, соціології, соціальна психологія. Навчання спрямовано на:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) формування у здобувачів вищої освіти системного уявлення про феномен «філософії як науки», зокрема знання методології та технологій філософського пізнання, а також чинників, що впливають на цей процес; 2) розвиток навиків та умінь сприйняття та створення уявлення про світ; приймати рішення в умовах невизначеності; 3) формування та розвитку філософсько-наукових ідей, концепцій давнини та сучасності; дослідження основних принципів, законів та категорій діалектики; історичні зміни форм співвідношення буття та духовності, матерії та духу, закони і форми мислення та пізнання: обґрунтування культурно-цивілізаційного розвитку людства.
Мета дисципліни	<p>Формування у здобувачів сучасного мислення та спеціальних знань у просторі філософського світогляду та світорозуміння; набуття умінь та формування методологічних компетенцій, необхідних для практичного застосування набутих знань, для практичного відношення до майбутньої діяльності.</p>
Компетентності, формуванню яких сприяє дисципліна	<p>ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.</p> <p>ЗК 15. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p>
Результати навчання	<p>ПРН 2. Зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.</p> <p>ПРН 11. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.</p> <p>ПРН 12. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.</p> <p>ПРН 14. Ідентифікувати причини стресу, адаптувати себе та членів команди до стресової ситуації, знаходити засоби до її нейтралізації.</p> <p>ПРН 17. Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера.</p>
Обсяг дисципліни	<p>Загальний обсяг дисципліни: 4 кредита (ЄКТС 120 годин). Для денної форми навчання: лекції – 20 годин, практичні заняття – 20 годин, самостійна робота – 80 годин.</p>
Форма підсумкового контролю	<p>Екзамен</p>
Терміни викладання дисципліни	<p>Дисципліна викладається у 1-му семестрі (1–10 тижні)</p>

Програма дисципліни

Тема 1.	<p style="text-align: center;">Філософія, її статус, структура та роль у житті людини та суспільства.</p> <p>Становлення філософії як форми суспільної свідомості. Предмет і джерела філософського знання. Специфіка і структура філософського знання. Функції філософії. Підстави різноманітності філософських систем та вчень. Світогляд та його структурні складові. Історичні типи світогляду: міфологічний, релігійний, науковий і філософський.</p>
Тема 2.	<p style="text-align: center;">Історичні етапи становлення філософської онтології і сучасне бачення світу.</p> <p>Філософський сенс категорії буття. Буття і небуття, буття і реальність. Основне питання філософії у онтологічному аспекті. Проблема віртуального буття людини у сучасній техногенній цивілізації. Простір і час як форми існування матерії. Соціальний та віртуальний простір сучасного суспільства.</p>
Тема 3.	<p style="text-align: center;">Свідомість як філософська проблема.</p> <p>Сутність свідомості. теорія відображення як один з шляхів вирішення проблеми походження свідомості. Суспільна групова та індивідуальна свідомість. Єдність свідомості та мислення. Функції мови. Свідомість та інтелект. Свідоме та несвідоме у людині. Кіберсвідомість як спроба штучного відтворення свідомості людини.</p>
Тема 4.	<p style="text-align: center;">Філософські засади теорії пізнання.</p> <p>Єдність чуттєвого і раціонального у пізнанні. Гносеологічний аспект основного питання філософії: гностицизм, скептицизм, агностицизм. Проблема істина у філософії та її критерії. Штучний інтелект як інструмент пізнання.</p>
Тема 5.	<p style="text-align: center;">Суспільство, його суть, структура і функції.</p> <p>Історико-філософська еволюція розуміння суспільства (ідеї законності, свободи, права, громадянства). Суспільство як система та його моделі: доіндустріальне, індустріального і постіндустріальне. Інформаційне та постінформаційне суспільство. Засади соціокультурних трансформацій сучасного суспільства.</p>
Тема 6.	<p style="text-align: center;">Культура як необхідна умова людського буття.</p> <p>Визначення поняття «культура» і історія його становлення. Традиція і новація як механізм розвитку культури. Структура і соціальні функції культури. Соціальна детермінація культури. Антитрадиціоналізм постмодерністської культури як проблема сучасного світу та культурна маргінальність. Цифрове мистецтво як феномен сучасної культури.</p>
Тема 7.	<p style="text-align: center;">Філософська антропологія. Проблема людини у філософії.</p> <p>Поняття філософської антропології та її основні стратегії осмислення людини. Уявлення про людину в історії філософської та наукової думки. Людина як біо-, соціодуховний феномен. Проекція людської реальності: індивід, особа, особистість, індивідуальність.</p>

	Екзистенціонально-аксіологічні параметри буття людини в світі.
Тема 8.	<p align="center">Цінності як регулятори людської поведінки. Цінності та ціннісні орієнтації.</p> <p>Проблема визначення ціннісних орієнтацій. Поняття “ціннісні орієнтації” як своєрідна конструкція з слів “цінність” і “орієнтація”. Сутність ціннісних орієнтацій, їх функцій і місця в структурі розвитку особистості. Цінності як продукти і об’єкти, які мають важливе значення для індивідуального і (чи) групового благополуччя, орієнтації як спрямованість психіки на певні предмети і об’єкти, ціннісні орієнтації як певні переконання, де предмети і об’єкти є важливими чи правильними для задоволення тих чи інших індивідуальних та групових потреб, інтересів, до яких потрібно прагнути. Поняття “ціннісні орієнтації” в тісному зв’язку з поняттям “цінність”. Проблеми цінностей як предмет уваги філософської і соціальної думки: Арістотель, Конфуцій, Т.Гоббс, Б.Спіноза, І.Кант, І.Бентам, Р.Лотце, В.Віндельбанд, Г.Ріккерт, Г.Коген, М.Гартман, М.Шелер, Ф.Ніцше, В.Соловйов, М.Бердяєв, М.Лосский, А.Тойнбі, П.Сорокін, В.Дільтей, Е.Дюркгейм, М.Вебер, У.Томас, Ф.Знанецькі, Т.Парсонс.</p>
Тема 9.	<p align="center">Філософські аспекти біоетики.</p> <p>Уявлення про біоетику і коло її проблем. Предмет біоетики. Становлення “класичного” уявлення про біоетику. Ідеї утилітаризму як відхід від класичної теорії цілей і благ. Методи біоетичних досліджень. Прагнення толерантності і діалогу в сучасному біоетичному дискурсі. Глобальна біоетика як метаетика та новий тип світогляду. Етичні комітети – аналоги сучасних регуляторів прав людини. Філософія статі та гендеру у вимірах біоетики. Біоетика як світогляд.</p>
Тема 10.	<p align="center">Сучасний світ та світові глобальні проблеми сучасності.</p> <p>Глобалізація як сучасний світовий процес. Протиріччя, народжені феноменом глобалізації і глобальні проблеми сучасності. «Відкрите суспільство» як західна модель глобального суспільства. Концепція одновимірної людини Г. Маркузе. Концепція двуполлярної структури світу: сенс дихотомії Схід – Захід. Антиглобалізм та його провідні характеристики. Концепція С. Хантінгтона «Зіткнення цивілізацій».</p>

Список рекомендованих джерел

ОСНОВНА

1. Пальчинська М.В. Філософія. Навчальний посібник для підготовки до семінарських занять Одеса, Сімекс-прінт, 2020. - 206 с.
2. Ворніков В.І. Філософська пропедевтика. Одеса: Південноукраїнський національний педагогічний ун-т ім. К. Д. Ушинського, 2013. 96 с.
3. Ворніков В.І. Історія філософії: Курс лекцій. Одеса, ОНАЗ ім. О. С. Попова. 2015. 232 с.
4. Vornikov V. The essential practice of philosophy: course / seminar description. Curriculum and lessons. Odesa: ONATC. 2018. 156 p.
5. Ворніков В.І. Методичні рекомендації з навчальної дисципліни «Філософія» до виконання практичних завдань. Одеса, ДУІТЗ, 2023. 36 с.

Інформація про консультації

Щопонеділка у вересні-грудні 2023 року з 14³⁰ до 15³⁰ год., каб. 232 – проф. Пальчинська М.В., ауд. 227 – доц. Ворніков В.І.

Загальна схема оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Шкала ЄКТС	Оцінка за національною шкалою		Нарахування балів	Бали нараховуються таким чином:
		для іспиту	для заліку		
90-100	A	Відмінно	зараховано	Нарахування балів	Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за 100-бальною шкалою і становить: за поточну успішність (участь у практичних заняттях, виконання практичних завдань та контрольних робіт) – до 60 балів, за результати екзамену – до 40 балів.
82-89	B	Добре			
74-81	C				
64-73	D				
60-63	E	Задовільно			
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	Не зараховано з можливістю повторного складання		
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни		

Політика опанування дисципліни

Відвідування: Здобувачі вищої освіти самостійно планують відвідування лекційних занять, що проводяться в межах дисципліни. Присутність на практичних заняттях та контрольних заходах (екзамен/залік) є обов'язковою. При проведенні занять в онлайн режимі, присутність здобувача враховується у разі відкритого вікна.

Дотримання принципів академічної доброчесності: Підготовка усіх завдань, письмових робіт і т. ін., що виконуються в межах дисципліни, здійснюється здобувачем вищої освіти самостійно, на засадах академічної доброчесності. Викладач має право для перевірки робіт застосовувати програму **Unicheck**.

